Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (desiata rozšírená komora)

z 11. decembra 2024*

„Arbitrážna doložka – Dohoda o grante týkajúca sa projektu TTD.EU (‚European Quality Wines: Taste the Difference‘) – Informačné a propagačné akcie v prospech poľnohospodárskych výrobkov uskutočňované na vnútornom trhu a v tretích krajinách – Pozastavenie dohody o grante – Podozrenie z podvodu v rámci trestného vyšetrovania týkajúceho sa inej dohody o grante – Zmluvná zodpovednosť“

Vo veci T-440/22,

Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), so sídlom v Miláne (Taliansko), v zastúpení: B. Bonafini, D. Rovetta a V. Villante, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej výkonnej agentúre pre výskum (REA), v zastúpení: S. Payan-Lagrou a V. Canetti, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci D. Waelbroeck a A. Duron, advokáti,

žalovanej,

VŠEOBECNÝ SÚD (desiata rozšírená komora),

v zložení: predsedníčka komory O. Porchia (spravodajkyňa), sudcovia M. Jaeger, L. Madise, P. Nihoul a S. Verschuur,

tajomník: P. Cullen, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po pojednávaní zo 6. marca 2024,

so zreteľom na návrh na zastavenie konania predložený agentúrou REA 10. septembra 2024,

so zreteľom na rozhodnutie o opätovnom začatí ústnej časti konania,

so zreteľom na pripomienky žalobkyne k návrhu na zastavenie konania predložené do kancelárie Všeobecného súdu 14. októbra 2024,

* Jazyk konania: angličtina.

so zreteľom na rozhodnutia z 21. októbra 2024 o spojení preskúmania návrhu na zastavenie konania s rozhodnutím vo veci samej, a o ukončení ústnej časti konania,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Žalobkyňa Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi) sa svojou žalobou podanou na základe článku 272 ZFEÚ domáha po prvé určenia neplatnosti rozhodnutia agentúry REA o pozastavení dohody o grante č. 874904 týkajúcej sa projektu s názvom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“, obsiahnutého v liste agentúry REA z 2. mája 2022 (ďalej len „list potvrdzujúci pozastavenie“), po druhé, aby sa agentúre REA nariadilo zrušiť pozastavenie grantovej dohody TTD.EU, a po tretie, aby sa agentúre REA uložila povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, ktorá jej z tohto dôvodu údajne vznikla.

Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Žalobkyňa je talianske združenie, ktoré od roku 1895 zastupuje podniky v talianskom sektore vinohradníctva a vinárstva na európskej a medzinárodnej úrovni. Odborníkom v oblasti vína ponúka širokú škálu služieb, vrátane poradenstva v oblasti financovania a európskych projektov.

3 Dňa 6. decembra 2019 žalobkyňa, konajúca ako koordinátor a príjemca, a španielske združenie Organización Interprofesional del Vino de España (OIVE) ako príjemca uzavreli s Výkonnou agentúrou pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potraviny (Chafea) dohodu o grante č. 874904, ktorej predmetom bola realizácia projektu s názvom „European QualityWines: Taste the Difference – TTD.EU“, zameraného na propagáciu talianskych a španielskych vín na trhoch v Číne a v Spojených štátoch (ďalej len „dohoda o grante TTD.EU“). Od 1. apríla 2021 bola REA poverená vykonávaním činností, ktoré zabezpečovala Chafea.

4 Dohoda o grante TTD.EU bola súčasťou výzvy na predkladanie návrhov z 15. januára 2019 na granty na informačné a propagačné akcie týkajúce sa poľnohospodárskych výrobkov vykonávané na vnútornom trhu a v tretích krajinách v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1144/2014 (Ú. v. EÚ C 18, 2019, s. 4).

5 Podľa článku 3 dohody o grante TTD.EU bola uzatvorená na 36 mesiacov od 1. marca 2020.

6 Listom zo 16. apríla 2020 OIVE informovalo žalobkyňu, že si želá ukončiť svoju účasť na dohode o grante TTD.EU od 1. marca 2020.

7 Listom z 29. mája 2020 žalobkyňa požiadala agentúru Chafea jednak o vypracovanie dodatku k dohode o grante TTD.EU na účely konštatovania ukončenia uvedenej dohody zo strany OIVE a jednak doplnenia spoločnosti Promotora d'Exportacions Catalanes, SA (Prodeca) ako príjemcu. Uvedený dodatok bol uzavretý s agentúrou Chafea 6. júla 2020.

8 V období od 24. apríla do 1. novembra 2020 a od 18. januára do 22. mája 2021 bol projekt na základe článku 35 dohody o grante TTD.EU pozastavený v dôsledku pandémie COVID-19.

9 Vo februári 2021 žalobkyňa dokončila výber subjektu na realizáciu projektu, ktorý je predmetom dohody o grante TTD.EU, zodpovedného za vykonávanie činností na dosiahnutie cieľov tohto projektu. Na vykonávanie akcií v rámci uvedeného projektu sa uzavrela zmluva so spoločnosťou Ópera Business Dreams SLU.

10 Dňa 28. júla 2021 žalobkyňa informovala agentúru REA na portáli účastníkov, že Guardia di Finanza di Milano (Finančná polícia v Miláne, Taliansko) u nej 27. mája 2021 vykonala audit na základe príkazu na prehliadku a zaistenie, ktorý 24. mája 2021 vydal prokurátor pri Tribunale di Milano (súd v Miláne, Taliansko). Tento audit bol vykonaný v rámci trestného konania začatého na vnútroštátnej úrovni proti generálnemu riaditeľovi žalobkyne, finančnému riaditeľovi žalobkyne a externému poradcovi žalobkyne, ako aj spoločnosti Veronafiere SpA pre podozrenie z podvodu (ďalej len „trestné vyšetrovanie“). Okrem toho tento audit, ktorého predmetom bola dohoda o grante č. 826012, v rámci ktorej je žalobkyňa koordinátorom a príjemcom, a to dohoda „Native grapes Academy – NGA“ (ďalej len „dohoda o grante NGA“), bol zameraný na zmluvný vzťah medzi spoločnosťou Veronafiere a žalobkyňou a na koexistenciu dvoch hlavných zmlúv medzi týmito dvoma subjektmi.

11 Dňa 6. augusta 2021 sa uskutočnilo stretnutie prostredníctvom videokonferencie (ďalej len „videokonferencia zo 6. augusta 2021“) medzi žalobkyňou a osobou zodpovednou za dohodu o grante TTD.EU v rámci agentúry REA, počas ktorej žalobkyňa poskytla ďalšie informácie o trestnom vyšetrovaní. Pri tejto príležitosti osoba zodpovedná za dohodu o grante TTD.EU v rámci agentúry REA podľa žalobkyne poznamenala, že vzhľadom na to, že sa trestné vyšetrovanie týka inej dohody o grante, a to dohody o grante NGA, nepovažuje za potrebné prijať opatrenie týkajúce sa vykonávania dohody o grante TTD.EU, ktorú je teda možné naďalej normálne vykonávať.

12 Po videokonferencii zo 6. augusta 2021 REA postúpila informácie poskytnuté žalobkyňou Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF). Oznámením z 13. januára 2022 bola REA informovaná o tom, že OLAF 7. decembra 2021 začal vyšetrovanie údajného podvodu a ďalších nezrovnalostí pri vykonávaní dohôd o grante, ktoré uzavrela žalobkyňa, Veronafiere a iné subjekty s Európskou úniou, vrátane dohody o grante TTD.EU (ďalej len „vyšetrovanie OLAF-u“). V tomto oznámení bolo ďalej uvedené, že vo fáze začatia vyšetrovania nebolo plánované žiadne preventívne správne opatrenie.

13 Dňa 27. januára 2022 požiadala Európska prokuratúra v Miláne vyšetrujúceho sudcu pri Tribunale di Milano (súd v Miláne) o predĺženie lehoty na trestné vyšetrovanie o šesť mesiacov.

14 Listom z 23. februára 2022 [ref. Ares (2022)1381304] (ďalej len „predbežný informačný list“) REA informovala žalobkyňu o svojom zámere pozastaviť dohodu o grante TTD.EU na základe článku 33.2 uvedenej dohody. V tomto liste z 13. septembra 2013 Komisia uviedla:

„Na základe získaných informácií, že vaša organizácia je v Taliansku predmetom trestného vyšetrovania pre podozrenie z podvodu, sa domnievame, že vykonávanie [dohody o grante TTD.EU] nemôže pokračovať a musí byť pozastavené dovtedy, kým sa situácia neobjasní.“

15 Dňa 22. marca 2022 žalobkyňa predložila pripomienky v odpovedi na predbežný informačný list. Predovšetkým tvrdila, že ako právnická osoba nie je zapojená do žiadneho trestného konania a že trestné vyšetrovanie, ktoré uvádza REA, sa týka dvoch jej zamestnancov.

16 Listom potvrdzujúcim pozastavenie REA potvrdila, že chce pozastaviť dohodu o grante TTD.EU od 8. mája 2022, a pripomienky predložené žalobkyňou zamietla, pričom okrem iného uviedla, že pozastavenie dohody o grante TTD.EU je založené na článku 33.2.1 písm. a) tejto dohody o grante. Podľa agentúry REA boli totiž fyzické osoby, ktoré sú predmetom trestného vyšetrovania, oprávnené zastupovať žalobkyňu alebo prijímať rozhodnutia v jej mene, čo podľa článku 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU odôvodňovalo pozastavenie tejto dohody. Okrem toho REA v tejto súvislosti spresnila, že hoci trestné vyšetrovanie stále prebieha a v súčasnosti neexistuje nijaký dôkaz o nezrovnalostiach alebo podvode, môže na účely ochrany finančných záujmov Únie pozastaviť dohodu o grante TTD.EU v prípade podozrenia z podvodu, ako sa uvádza v uvedenom ustanovení.

17 E-mailom zo 6. mája 2022 žalobkyňa požiadala o stretnutie s REA v Bruseli (Belgicko) s cieľom prediskutovať list potvrdzujúci pozastavenie a pokúsiť sa dosiahnuť zmierlivé riešenie.

18 Dňa 24. mája 2022 bola v rámci vyšetrovania OLAF–u (pozri bod 12 vyššie) vykonaná kontrola na mieste v priestoroch žalobkyne v Taliansku s cieľom overiť, či sa žalobkyňa dopustila nezrovnalostí v rámci projektov financovaných Úniou, vrátane projektu, ktorý je predmetom dohody o grante TTD.EU.

19 Dňa 25. mája 2022 REA pozastavila na základe článku 31.1 písm. c) dohody o grante TTD.EU splatnosť platieb z dôvodu pochybností o oprávnenosti nákladov vykázaných v ročnej účtovnej závierke, ktoré si vyžadovali dodatočné kontroly, preskúmania, audity alebo vyšetrovania.

20 E-mailom z 30. mája 2022 REA odmietla žiadosť žalobkyne o stretnutie (pozri bod 17 vyššie) z dôvodu, že vzhľadom na to, že prebieha vyšetrovanie OLAF-u, nemôže diskutovať o konkrétnych otázkach týkajúcich sa pozastavenia dohody o grante TTD.EU alebo samotného vyšetrovania OLAF-u.

21 Žalobkyňa podala 12. júla 2022 prejednávanú žalobu.

Skutkové a procesné okolnosti, ktoré nastali po podaní žaloby

22 Dňa 12. júla 2022 Európska prokuratúra v Miláne požiadala sudcu povereného predbežným vyšetrovaním na Tribunale di Verona (súd vo Verone, Taliansko) o predbežné zaistenie sumy 2 085 810,96 eura voči žalobkyni. Dňa 13. septembra 2022 sudca poverený predbežným vyšetrovaním na Tribunale di Verona (súd vo Verone) vyhovel tejto žiadosti a nariadil voči žalobkyni predbežné zaistenie sumy 2 085 810,96 eura, a v prípade, že by sa zaistenie tejto sumy ukázalo ako nemožné, zaistenie majetku patriaceho žalobkyni až do výšky tejto sumy.

23 Listom z 23. septembra 2022 žalobkyňa podala na Tribunale di Verona (súd vo Verone) návrh na preskúmanie predbežného zaistenia, ktoré nariadil tento súd.

24 Dňa 2. februára 2023 podal prokurátor Corte dei conti (Dvor audítorov, Taliansko) regiónu Lombardsko (Taliansko) návrh na zaistenie majetku a zablokovanie bankových účtov žalobkyne s cieľom chrániť finančné prostriedky Únie v rámci dohody o grante NGA. Uznesením č. 2/2023 z 13. februára 2023 sudca Corte dei conti (Dvor audítorov) regiónu Lombardsko povolil zaistenie sumy 2,085 milióna eur dovtedy, kým nebude uznesenie potvrdené alebo zmenené po skončení

pojednávania naplánovaného na 16. marca 2023. Keďže žalobkyňa uvedenú sumu 23. februára 2023 zaplatila, uznesenie o zaistení vydané Corte dei conti (Dvor audítorov) regiónu Lombardsko bolo zrušené a konanie bolo ukončené.

25 V odpovedi na opatrenie na zabezpečenie priebehu konania, ktoré navrhol Všeobecný súd, účastníci konania na pojednávaní potvrdili, že vyšetrovanie OLAF-u bolo ukončené 12. decembra 2022. V tejto súvislosti účastníci konania tiež spresnili, že na základe záverov tohto vyšetrovania OLAF zaslal agentúre REA finančné odporúčania, ktorých vykonanie, pokiaľ ide o dohodu o grante TTD.EU, neviedlo ku dňu pojednávania k prijatiu vykonávacích opatrení.

26 Dňa 10. septembra 2024 REA predložila návrh na zastavenie konania, v ktorom informovala Všeobecný súd o tom, že pozastavenie dohody o grante TTD.EU bolo zrušené. V tejto súvislosti REA predložila list z 13. mája 2024, v ktorom žalobkyňu informovala o tom, že po analýze záverov vyšetrovania OLAF-u a nedávneho výsledku trestného vyšetrovania môže byť pozastavenie uvedenej dohody o grante zrušené.

27 Po opätovnom začatí ústnej časti konania 14. októbra 2024 žalobkyňa predložila svoje pripomienky k návrhu na zastavenie konania, ktorý predložila agentúra REA. V týchto pripomienkach síce potvrdila, že pozastavenie dohody o grante TTD.EU bolo zrušené a že vykonávanie tejto dohody sa obnovilo, avšak namietala proti uvedenému návrhu na zastavenie konania z rôznych dôvodov.

28 Po prvé žalobkyňa uvádza, že REA predložila návrh na zastavenie konania veľmi oneskorene, a preto sa musí zamietnuť ako neprípustný.

29 Po druhé žalobkyňa tvrdí, že hoci REA „formálne“ zrušila pozastavenie dohody o grante TTD.EU, teraz poukazuje na „technické prekážky“ jej konkrétneho vykonávania. Okrem toho žalobkyňa v tejto súvislosti zdôrazňuje, že formálna „reaktivácia“ dohody o grante TTD.EU zo strany agentúry REA predstavuje priznanie, že jej pôvodné pozastavenie bolo chybné, a to o to viac, že všetky okolnosti prejednávanej veci zostali od začiatku nezmenené.

30 Po tretie žalobkyňa uvádza, že REA sa mohla namiesto predloženia návrhu na zastavenie konania na Všeobecný súd obrátiť na ňu, aby s ňou prediskutovala obnovenie dohody o grante TTD.EU a jej dôsledky na prejednávanú vec. Tým, že REA konala bez toho, aby ju vopred informovala, nekonala v dobrej viere.

31 Po štvrté sa žalobkyňa domnieva, že má záujem na tom, aby Všeobecný súd rozhodol o návrhu na náhradu škody, a teda aby rozhodol o otázke, či pôvodné pozastavenie dohody o grante TTD.EU bolo alebo nebolo legitímne. Uznanie protiprávnosti pozastavenia Všeobecným súdom samo osebe predstavuje záujem na konaní a základnú formu náhrady v podobe obnovenia dobrej povesti žalobkyne na trhu s vínom.

Návrhy účastníkov konania

32 Žalobkyňa v poslednom znení svojich písomných podaní v podstate navrhuje, aby Všeobecný súd:

– určil neplatnosť rozhodnutia o pozastavení dohody o grante TTD.EU, obsiahnutého v liste potvrdzujúcom pozastavenie,

– nariadil agentúre REA zrušiť pozastavenie dohody o grante TTD.EU,

– uložil agentúre REA povinnosť zaplatiť jej sumu 500 000 eur ako náhradu škody,

– konštatoval, že žaloba si zachováva predmet,

– uložil agentúre REA povinnosť nahradiť trovy konania.

33 REA v poslednom znení svojich písomných podaní v podstate navrhuje, aby Všeobecný súd:

– konštatoval, že konanie o žalobe sa zastavuje,

– subsidiárne zamietol žalobu čiastočne ako neprípustnú a v plnom rozsahu ako nedôvodnú,

– uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

O arbitrážnej doložke

34 Článok 41.2 prvý odsek dohody o grante TTD.EU obsahuje arbitrážnu doložku v zmysle článku 272 ZFEÚ, ktorá priznáva Všeobecnému súdu a v odvolacom konaní Súdnemu dvoru výlučnú právomoc rozhodovať o všetkých sporoch týkajúcich sa výkladu, uplatňovania alebo platnosti uvedenej dohody, ktoré nemožno vyriešiť zmierom.

Uplatniteľná právna úprava

35 Keď Všeobecný súd rozhoduje na základe arbitrážnej doložky podľa článku 272 ZFEÚ, musí o spore rozhodnúť na základe hmotného práva, ktorým sa zmluva riadi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. decembra 1986, Komisia/Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, bod 4).

36 V prejednávanej veci sa podľa ustanovenia o rozhodnom práve vloženého do článku 41.1 dohody o grante TTD.EU zmluva riadi uplatniteľným právom Únie, ktoré je v prípade potreby doplnené belgickým právom.

37 Z toho vyplýva, ako potvrdili účastníci konania na pojednávaní, že dohoda o grante TTD.EU sa riadi príslušnými ustanoveniami práva Únie, a to najmä Zmluvou o FEÚ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 2018, s. 1, ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“).

38 Okrem toho treba spresniť, že ak inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie plnia zmluvu, naďalej podliehajú povinnostiam, ktoré im vyplývajú z Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) a zo všeobecných zásad práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, ADR Center/Komisia, C-584/17 P, EU:C:2020:576, bod 86). Okrem toho ak sa zmluvné strany rozhodnú vo svojej zmluve prostredníctvom arbitrážnej doložky zveriť súdu Únie

právomoc rozhodovať o sporoch týkajúcich sa tejto zmluvy, tento súd bude mať právomoc posúdiť prípadné porušenia Charty a všeobecných zásad práva Únie bez ohľadu na uplatniteľné právo zakotvené v uvedenej zmluve (rozsudok zo 16. júla 2020, Inclusion Alliance for Europe/Komisia, C-378/16 P, EU:C:2020:575, bod 81).

39 Navyše na účely vyplnenia medzery v zmluvných ustanoveniach alebo v relevantných ustanoveniach práva Únie sa dohoda o grante TTD.EU riadi vnútroštátnym právom určeným v dohode, a to v prejednávanej veci belgickým právom.

40 Treba teda spresniť pravidlá, ktorými sa riadi plnenie a výklad zmlúv v belgickom práve v znení platnom v čase uzavretia a plnenia dohody o grante TTD.EU.

41 Článok 1134 prvý odsek belgického Občianskeho zákonníka stanovuje, že „dohody uzatvorené v súlade so zákonom majú medzi zmluvnými stranami silu zákona“ a druhý pododsek uvedeného článku stanovuje, že „je možné ich zrušiť len po vzájomnej dohode alebo z dôvodov, ktoré pripúšťa zákon“.

42 Článok 1134 tretí odsek belgického Občianskeho zákonníka okrem toho stanovuje, že dohody sa majú plniť v dobrej viere. Článok 1135 toho istého zákonníka stanovuje, že „dohody zaväzujú nielen na to, čo sa v nich výslovne uvádza, ale aj na všetky dôsledky, ktoré z nich vzhľadom na ich povahu vyplývajú z pohľadu spravodlivosti, obyčaje alebo zo zákona“.

43 Pokiaľ ide o výklad zmlúv, článok 1156 belgického Občianskeho zákonníka stanovuje, že je potrebné „zistiť, aký bol spoločný zámer zmluvných strán, a nezameriavať sa na doslovný význam pojmov“.

44 Okrem toho podľa článku 1157 belgického Občianskeho zákonníka „ak môže mať ustanovenie dva významy, malo by sa chápať v tom zmysle, s ktorým môže mať určitý účinok“.

45 Napokon podľa článku 1161 belgického Občianskeho zákonníka „všetky ustanovenia dohôd sa majú vykladať vo vzájomnej súvislosti, pričom každému z nich sa má priradiť význam, ktorý vyplýva z aktu ako celku“, a podľa článku 1162 toho istého zákonníka, ktorý zakotvuje zásadu výkladu *contra proferentem*, „v prípade pochybností sa dohoda vykladá v neprospech toho, kto povinnosť stanovil, a v prospech toho, kto sa k povinnosti zaviazal“.

O prvom žalobnom návrhu smerujúcom k tomu, aby Všeobecný súd konštatoval neplatnosť listu potvrdzujúceho pozastavenie dohody o grante TTD.EU

46 Na podporu tohto prvého žalobného návrhu žalobkyňa uvádza štyri žalobné dôvody, z ktorých:

– prvý je založený na protiprávnosti listu potvrdzujúceho pozastavenie a na nesprávnom uplatnení článku 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU,

– druhý je založený na porušení zásady proporcionality,

– tretí je založený na protiprávnosti listu potvrdzujúceho pozastavenie a na neuplatnení článku 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU,

– štvrtý je založený na porušení zásady riadnej správy vecí verejných stanovenej v článku 41 Charty a všeobecných zásad práva Únie, konkrétne zásad právnej istoty, ochrany legitímnej

dôvery a proporcionality, ako aj povinnosti odôvodnenia stanovenej v článku 296 druhom odseku ZFEÚ.

47 Pred preskúmaním uvedených žalobných dôvodov je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry musí záujem žalobcu na konaní vzhľadom na predmet žaloby existovať v okamihu podania žaloby, inak je takáto žaloba neprípustná. Tento predmet sporu, ako aj záujem na konaní musia pretrvávať až do vyhlásenia rozhodnutia súdu, v opačnom prípade musí byť konanie zastavené, čo predpokladá, že žaloba môže svojím výsledkom priniesť prospech účastníkovi konania, ktorý ju podal (pozri rozsudok zo 7. júna 2007, Wunenburger/Komisia, C-362/05 P, EU:C:2007:322, bod 42 a citovanú judikatúru).

48 V prejednávanej veci nemôže zrušenie pozastavenia dohody o grante TTD.EU (pozri bod 26 vyššie), ktoré navyše nepredstavuje zrušenie rozhodnutia o pozastavení tejto dohody, poskytnúť žalobkyni zadosťučinenie, keďže žalobkyňa sa svojou žalobou domáha, aby Všeobecný súd rozhodol v spore medzi ňou a agentúrou REA, pokiaľ ide o uplatňovanie dohody o grante TTD.EU, a konštatoval neplatnosť rozhodnutia o pozastavení uvedenej dohody. Konkrétne, vzhľadom na to, že vykonávanie dohody o grante TTD.EU má teraz pokračovať, žaloba môže žalobkyni priniesť prospech v tom, že umožní objasniť výklad článku 33.2.1 dohody o grante TTD.EU a zabrániť opakovaniu údajného porušenia v budúcnosti.

49 Treba teda zamietnuť návrh na zastavenie konania, ktorý predložila REA, pokiaľ ide o prvý žalobný návrh.

50 Najprv tak treba spoločne preskúmať prvý a tretí žalobný dôvod, ktoré sú založené na protiprávnej povahe listu potvrdzujúceho pozastavenie, na nesprávnom uplatnení článku 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU a na neuplatnení článku 33.2.1 písm. b) tej istej dohody o grante.

51 V rámci prvého a tretieho žalobného dôvodu žalobkyňa agentúre REA v podstate vytýka, že porušila článok 33.2.1 písm. a) bod i) dohody o grante TTD.EU, keďže po prvé žalobkyňa ako právnická osoba nebola zapojená do trestného vyšetrovania, ktoré sa týkalo dvoch jej zamestnancov, a to fyzických osôb, ktoré podľa nej nemajú rozhodovaciu právomoc. Po druhé vzhľadom na skutočnosť, že v čase pozastavenia dohody o grante TTD.EU bolo trestné vyšetrovanie ešte v prípravnej fáze, obe fyzické osoby, ktorých sa týkalo trestné vyšetrovanie, nemohli byť kvalifikované ako „osoby podozrivé z toho, že sa dopustili podvodu“ v zmysle článku 33.2.1 písm. a) bodu i) uvedenej dohody o grante. Po tretie podozrenie z podvodu sa netýkalo dohody o grante TTD.EU, ale dohody o grante NGA, takže REA mala založiť pozastavenie dohody o grante TTD.EU na jej článku 33.2.1 písm. b), ktorý zodpovedá článku 202 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách, pre ktorého uplatnenie však v prejednávanej veci nie sú splnené podmienky.

52 REA tým porušila zásadu prezumpcie neviny uvedenú v článku 48 ods. 1 Charty a dopustila sa zjavne nesprávneho posúdenia relevantných skutočností. Porušila tiež zásadu dobrej viery pri vykonávaní dohody o grante TTD.EU a povinnosti predchádzajúceho informovania a „upozornenia na výsledky“ podľa belgického práva, čo navyše z hľadiska práva Únie predstavuje porušenie zásad ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty. Podľa žalobkyne jej totiž REA na videokonferencii zo 6. augusta 2021 oznámila, že trestné vyšetrovanie nemá nijaký vplyv na dohodu o grante TTD.EU, ktorá teda podľa agentúry REA môže bez problémov pokračovať. REA sa potom náhle a bez vysvetlenia rozhodla zmeniť svoje stanovisko bez toho, aby o tom vopred informovala žalobkyňu, a priamo jej zaslala predbežný informačný list.

53 REA spochybňuje tvrdenia žalobkyne.

54 V prvom rade REA uvádza, že obaja zamestnanci žalobkyne, ktorí sú predmetom trestného vyšetrovania, sú ako generálny riaditeľ a finančný riaditeľ žalobkyne oprávnení ju zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jej mene a že článok 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU umožňuje pozastaviť uvedenú dohodu z dôvodu podozrenia na podstatné pochybenia, nezrovnalosti alebo podvod voči fyzickým osobám oprávneným zastupovať príjemcu alebo prijímať rozhodnutia v jeho mene. Z toho vyplýva, že podozrenie z podvodu týkajúce sa oboch zamestnancov žalobkyne odôvodňovalo pozastavenie uvedenej dohody o grante. Okrem toho REA v tejto súvislosti spresňuje, že z informácií týkajúcich sa oznámenia o ukončení prípravnej fázy trestného vyšetrovania z 12. decembra 2022 vyplýva, že žalobkyňa ako právnická osoba bola tiež zapojená do trestného vyšetrovania.

55 V druhom rade REA tvrdí, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, rešpektovala prezumpciu neviny zamestnancov, ktorí sú predmetom trestného vyšetrovania, keďže ich v rámci tohto vyšetrovania považovala za „podozrivých“, a nie za „obžalovaných“.

56 Podľa agentúry REA je totiž z hľadiska talianskeho trestného práva procesného potrebné rozlišovať medzi postavením „podozrivého“ a „obžalovaného“. Podľa článku 60 talianskeho Trestného poriadku podozrivý nadobudne postavenie obžalovaného, ak sa mu pripíše trestný čin v obžalobe po tom, ako prokurátor ukončil fázu vyšetrovania. V prejednávanej veci však zamestnanci žalobkyne, ktorých sa týka trestné vyšetrovanie, neboli v čase začatia procesu pozastavenia obvinení a neboli považovaní za „obžalovaných“ v zmysle článku 60 talianskeho Trestného poriadku. REA zdôrazňuje, že v podstate vychádzala z toho, že dotknutí zamestnanci žalobkyne, ako fyzické osoby oprávnené ju zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jej mene, sú predmetom trestného vyšetrovania v Taliansku a 7. júla 2021 boli formálne zapísaní do registra trestných činov, na základe čoho vyvodila záver, že títo zamestnanci sú podozriví z podvodu v zmysle článku 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU, a preto uvedenú dohodu o grante pozastavila.

57 Okrem toho REA tvrdí, že cieľom článku 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU je chrániť finančné záujmy Únie tým, že umožňuje pozastavenie dohody, ktorou sa poskytujú granty príjemcovi, ak sa príjemca dopustil podvodu alebo je podozrivý z jeho spáchania. Toto ustanovenie, ktoré sa nachádza vo všetkých vzorových dohodách o grante, vykonáva článok 131 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Účel pozastavenia stanoveného v článku 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU by bol ohrozený, ak by zásada prezumpcie neviny vyžadovala, ako to tvrdí žalobkyňa, aby sa pozastavenie mohlo vykonať až po tom, ako bude obvinený uznaný trestným súdom za vinného.

58 Okrem toho REA v duplike zdôrazňuje, že výklad zastávaný žalobkyňou, podľa ktorého možno pozastaviť len projekt, v súvislosti s ktorým boli vznesené tvrdenia o nezrovnalostiach alebo podvode, nie je podporený ani uplatniteľnými pravidlami, ani judikatúrou. Hoci sa trestné vyšetrovanie na základe podozrenia z podvodu týkalo dohody o grante NGA, REA sa domnievala, že podozrenia sa môžu týkať aj dohody o grante TTD.EU.

59 V treťom rade REA opakuje tvrdenie, že pri pozastavení dohody o grante TTD.EU nekonala na základe nesprávneho predpokladu, keďže je preukázané, že obaja zamestnanci žalobkyne, ktorých sa týka trestné vyšetrovanie, boli z hľadiska talianskeho trestného práva podozriví z podvodu, a to tak v čase, keď zaslala predbežný informačný list, ako aj v čase, keď zaslala list potvrdzujúci pozastavenie.

60 V štvrtom rade REA najskôr tvrdí, že uplatňovala dohodu o grante TTD.EU v súlade so zásadou dobrej viery zaručenou článkami 1134 a 1156 belgického Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti REA zdôrazňuje, že dodržala článok 33.2.2 dohody o grante TTD.EU, ktorý stanovuje, že ak má v úmysle pozastaviť vykonávanie dohody, musí formálne upovedomiť príjemcu o svojom zámere a svojich dôvodoch a vyzvať ho, aby v lehote 30 dní od oznámenia predložil svoje pripomienky. REA poukazuje na to, že si splnila svoje zmluvné povinnosti tým, že 23. februára 2022 zaslala žalobkyni predbežný informačný list, v ktorom jej oznámila, s uvedením odôvodnenia, svoj zámer pozastaviť uvedenú dohodu a vyzvala ju, aby predložila svoje pripomienky v stanovenej lehote.

61 REA ďalej dodáva, že hoci je pravda, že v júli 2021 ju žalobkyňa v súlade so svojou oznamovacou povinnosťou stanovenou v článku 12 dohody o grante TTD.EU informovala o trestnom vyšetrovaní prebiehajúcom v Taliansku a že osoba zodpovedná za dohodu o grante TTD.EU v rámci agentúry REA a žalobkyňa sa zúčastnili na tomto stretnutí prostredníctvom videokonferencie, REA počas tohto stretnutia nezaujala formálne stanovisko k dôsledkom trestného vyšetrovania.

62 V tejto súvislosti REA na jednej strane v duplike zdôrazňuje, že zvažovala pozastavenie dohody o grante TTD.EU vzhľadom na skutočnosti, ktoré sa objavili počas trestného vyšetrovania. REA spresňuje, že skutočnosť, že v čase predbežného informačného listu vedela o vyšetrovaní OLAF-u, je irelevantná, keďže je viazaná dôvernosťou týchto vyšetrovaní a keďže predbežný informačný list na uvedené vyšetrovanie neodkazuje a netýka sa ho.

63 Na druhej strane REA na pojednávaní a v súlade s tým, čo uviedla vo vyjadrení k žalobe, tvrdila, že o pozastavení dohody o grante TTD.EU uvažovala až po tom, ako bola informovaná o začatí vyšetrovania OLAF-u v januári 2022, ktoré zvýšilo podozrenie z podvodov zo strany žalobkyne.

64 Okrem toho REA tvrdí, že žalobkyňa na rozdiel od toho, čo tvrdí, neutrpela v dôsledku zaslania predbežného informačného listu niekoľko mesiacov po videokonferencii zo 6. augusta 2021 vážnu ujmu, keďže žalobkyňa mala medzi zaslaním predbežného informačného listu 23. februára 2022 a nadobudnutím účinnosti pozastavenia 7. mája 2022 čas sa na pozastavenie pripraviť a vypracovať plán na zmiernenie jeho dôsledkov.

65 Navyše, pokiaľ ide o tvrdenie, že REA sa odmietla stretnúť so žalobkyňou a preskúmať záležitosť počas procesu pozastavenia a po rozhodnutí o pozastavení, REA tiež pripomína, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, nebola povinná sa s ňou po začatí procesu pozastavenia stretnúť. Navyše REA nemá právo byť v styku s príjemcom dohody o grante, ak prebieha vyšetrovanie OLAF-u týkajúce sa tohto príjemcu.

66 Pokiaľ ide o tvrdenie založené na údajnom porušení zásady ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty, REA namieta neprípustnosť tohto tvrdenia a subsidiárne sa domnieva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, uvedené zásady dodržala.

67 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie, že pozastavenie dohody o grante TTD.EU malo byť založené na článku 33.2.1 písm. b) uvedenej dohody, ktorý odráža článok 202 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách, pre ktorého však nie sú splnené podmienky, REA uvádza, že toto tvrdenie je bezpredmetné, keďže v prejednávanej veci bola dohoda o grante TTD.EU pozastavená na základe jej článku 33.2.1 písm. a), ktorý odráža článok 131 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

68 Prvý a tretí žalobný dôvod v podstate nastoľujú predbežnú otázku, či REA tým, že prijala rozhodnutie o pozastavení dohody o grante TTD.EU, porušila článok 33.2.1 písm. a) bod i) dohody o grante TTD.EU, ako tvrdí žalobkyňa.

69 Preto treba vyložiť článok 33.2.1 dohody o grante TTD.EU, ktorý umožňuje agentúre REA túto dohodu pozastaviť.

70 Článok 33.2.1 dohody o grante stanovuje:

„Agentúra môže pozastaviť vykonávanie činnosti alebo jej časti, ak:

a) sa príjemca (alebo akákoľvek fyzická osoba oprávnená ho zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jeho mene) dopustil alebo je podozrivý z toho, že sa dopustil:
   i) podstatných pochybení, nezrovnalostí či podvodu alebo
   ii) vážneho porušenia povinností vyplývajúcich z tejto dohody alebo v rámci postupu zadávania zákazky (vrátane nesprávneho vykonávania činnosti, predloženia nepravdivého vyhlásenia, neposkytnutia požadovaných informácií, porušenia etických zásad) alebo

b) príjemca (alebo akákoľvek fyzická osoba oprávnená ho zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jeho mene) sa dopustil – v súvislosti s inými grantmi [Únie] alebo Euratomu, ktoré mu boli udelené za podobných podmienok – systematických alebo opakujúcich sa pochybení, nezrovnalostí, podvodu alebo vážneho porušenia povinností, ktoré majú významný vplyv na tento grant (rozšírenie zistení vykonaných v súvislosti s inými grantmi na tento grant – pozri článok 17.5.2).“

71 V prejednávanej veci treba konštatovať, že o pozastavení dohody o grante TTD.EU rozhodla REA na základe článku 33.2.1 písm. a) bodu i) tejto dohody z dôvodu, že voči generálnemu riaditeľovi a finančnému riaditeľovi žalobkyne bolo vedené trestné vyšetrovanie pre podozrenie z podvodu v súvislosti s vykonávaním inej dohody o grante, než je dohoda o grante TTD.EU, a to dohody o grante NGA.

72 V prvom rade zo znenia článku 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU vyplýva, že REA môže pozastaviť vykonávanie tejto dohody okrem iného z dôvodu podozrenia z podvodu týkajúceho sa tak spoločnosti, ktorá je v uvedenej dohode príjemcom, ako aj „akejkoľvek fyzickej osoby oprávnenej [ju] zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jej mene“. Z toho vyplýva, ako správne tvrdí REA, že podozrenie z podvodu týkajúce sa generálneho riaditeľa a finančného riaditeľa žalobkyne by v zásade mohlo odôvodniť pozastavenie dohody o grante TTD.EU, keďže generálny riaditeľ a finančný riaditeľ sú, ako v prejednávanej veci, oprávnení žalobkyňu zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jej mene.

73 Napriek snahe žalobkyne prezentovať svojho generálneho riaditeľa a finančného riaditeľa ako obyčajných zamestnancov, ktorí nemajú rozhodovaciu právomoc, totiž zo spisu vyplýva, že to bol práve finančný riaditeľ žalobkyne, kto v mene žalobkyne podpísal tak dohodu o grante TTD.EU, ako aj dohodu o grante NGA, a generálny riaditeľ žalobkyne, kto v mene žalobkyne podpísal oznámenie o predbežnom zadaní zákazky z 19. marca 2021, ktorým bola spoločnosti Ópera Business Dreams zadaná zákazka na vykonávanie akcií súvisiacich s dohodou o grante TTD.EÚ.

74 V druhom rade zo znenia článku 33.2.1 písm. a) bodu i) dohody o grante TTD.EU vyplýva, že na to, aby sa dohoda o grante mohla pozastaviť, stačí, aby príjemca (alebo akákoľvek fyzická osoba oprávnená ho zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jeho mene) dopustil alebo bol „podozrivý

z toho, že sa dopustil“ podstatného pochybenia, nezrovnalosti alebo podvodu. Z toho vyplýva, že na to, aby REA mohla pristúpiť k pozastaveniu dohody o grante TTD.EU, sa nevyžaduje existencia podvodu alebo dôkaz o ňom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. decembra 2013, ANKO/Komisia, T-118/12, neuverejnený, EU:T:2013:641, bod 46).

75 V prejednávanej veci však treba určiť, či REA mohla kvalifikovať generálneho riaditeľa a finančného riaditeľa žalobkyne ako „osoby podozrivé z toho, že sa dopustili podvodu“ v zmysle článku 33.2.1 písm. a) bodu i) dohody o grante TTD.EU z dôvodu, že voči nim bolo vedené trestné vyšetrovanie, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že v prejednávanej veci bolo trestné stíhanie v čase zaslania listu potvrdzujúceho pozastavenie ešte v prípravnej fáze.

76 V tomto ohľade žalobkyňa uvádza, že pri výklade pojmu „osoba podozrivá z toho, že sa dopustila podvodu“ v zmysle článku 33.2.1 písm. a) bodu i) dohody o grante TTD.EU mala REA zohľadniť spôsob, akým je tento pojem uplatňovaný v talianskom trestnom práve, a dospieť tak k záveru, že dotknuté osoby nemožno na základe trestného vyšetrovania považovať za „podozrivé“ podľa talianskeho práva. Podľa žalobkyne je totiž vzhľadom na to, že trestné stíhanie je prebiehajúcim predbežným vyšetrovaním, ktoré ešte nebolo ukončené rozhodnutím o postúpení veci príslušnému súdu na účely vznesenia obvinenia, REA nemohla dotknuté osoby kvalifikovať ako osoby podozrivé z toho, že sa dopustili podvodu. V tejto súvislosti žalobkyňa zdôrazňuje, že podľa článku 60 talianskeho Trestného poriadku možno dotknutú osobu formálne považovať za „obvinenú“, a teda „podozrivú z toho, že sa dopustila podvodu“, až keď prokuratúra ukončí predbežné vyšetrovanie a rozhodne o vznesení obvinenia.

77 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 33.2.1 písm. a) bod i) dohody o grante TTD.EU vo všeobecnosti odkazuje na podozrenie z „podstatných pochybení, nezrovnalostí alebo podvodu“, pričom nespresňuje pôvod alebo zdroj takéhoto podozrenia. Existencia trestného vyšetrovania na základe podozrenia z podvodu vedeného voči dvom fyzickým osobám oprávneným zastupovať žalobkyňu alebo prijímať rozhodnutia v jej mene tak môže predstavovať zdroj „podozrení z podvodu“ v zmysle článku 33.2.1 písm. a) bodu i) dohody o grante TTD.EU.

78 Okrem toho bez toho, aby sa rozhodlo o relevantnosti a pôsobnosti článku 60 talianskeho Trestného poriadku na účely výkladu ustanovení dohody o grante TTD.EU, toto konštatovanie nemožno spochybniť skutočnosťou, že v čase pozastavenia dohody o grante TTD.EU bolo podľa výkladu talianskeho trestného práva, na ktorý poukazuje žalobkyňa, uvedené trestné vyšetrovanie v prípravnej fáze.

79 Po tomto spresnení treba určiť, či v prejednávanej veci REA mohla pozastaviť dohodu o grante TTD.EU podľa jej článku 33.2.1 písm. a) bodu i) napriek tomu, že podozrenie z podvodu voči generálnemu riaditeľovi a finančnému riaditeľovi žalobkyne vyplývalo z trestného vyšetrovania, ktoré sa týkalo inej dohody o grante než dohody o grante TTD.EU, a to dohody o grante NGA.

80 V tomto bode sa účastníci konania nezhodujú, pokiaľ ide o výklad článku 33.2.1 dohody o grante TTD.EU, a najmä pokiaľ ide o rozdiel medzi písm. a) a písm. b) tohto článku.

81 REA, ktorej bola v tejto súvislosti položená otázka na pojednávaní, v podstate tvrdila, že pokiaľ článok 33.2.1 písm. b) dohody o grante TTD.EU odôvodňuje pozastavenie dohody o grante TTD.EU, ak sa zistí, že „došlo“ k podvodu v rámci iných dohôd, článok 33.2.1 písm. a) bod i) pripúšťa možnosť pozastaviť dohodu o grante TTD.EU v prípade samotného „podozrenia z podvodu“. Navyše podľa agentúry REA vzhľadom na to, že znenie článku 33.2.1 písm. a) bodu i) dohody o grante TTD.EU neobsahuje nijaký odkaz na túto dohodu, podozrenie z podvodu

týkajúce sa vykonávania iných dohôd o grante možno kvalifikovať ako podozrenie z podvodu, ktoré môže platne odôvodniť pozastavenie dohody o grante TTD.EU v zmysle tohto ustanovenia. Ak by totiž navrhovateľ tejto dohody chcel obmedziť možnosť jej pozastavenia len na prípady podozrení z podvodu v súvislosti s dohodou o grante TTD.EU, spresnil by to, ako to urobil v článku 33.2.1 písm. a) bode ii) tejto dohody.

82 Naproti tomu podľa žalobkyne sa článok 33.2.1 dohody o grante TTD.EU má vykladať v tom zmysle, že písm. a) odôvodňuje pozastavenie dohody o grante TTD.EU len v prípade podozrení z podvodu v súvislosti s vykonávaním tejto dohody, zatiaľ čo písm. b) pripúšťa, aby dohoda o grante TTD.EU mohla byť pozastavená v prípade, že došlo k podvodu v rámci iných dohôd. Okrem toho v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ak by bol výklad zastávaný agentúrou REA platný, medzi písm. a) a písm. b) článku 33.2.1 dohody o grante TTD.EU by nebol rozdiel.

83 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o výklad článku 33.2.1 dohody o grante TTD.EU, treba pripomenúť, že v súlade s článkom 1156 belgického Občianskeho zákonníka je pri výklade dohody potrebné „sa snažiť zistiť, aký bol spoločný úmysel zmluvných strán, a neobmedzovať sa na doslovný význam pojmov“.

84 Okrem toho treba zdôrazniť, že podľa článku 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU REA môže pozastaviť túto dohodu o grante tak v prípade, že sa príjemca „dopustil“ podvodu, ako aj vtedy, ak je príjemca „podozrivý z toho, že sa dopustil“ podvodu.

85 Je pravda, ako poznamenáva REA, že znenie článku 33.2.1 písm. a) bodu i) dohody o grante TTD.EU neobsahuje nijaký odkaz na túto dohodu, takže podozrenie z podvodu týkajúce sa vykonávania inej dohody by mohlo odôvodniť pozastavenie dohody TTD.EU.

86 Treba však zdôrazniť, že na jednej strane článok 33.2.1 písm. a) bod ii) dohody o grante TTD.EU obsahuje odkaz na túto dohodu a na druhej strane, že podľa článku 33.2.1 písm. b) REA môže pozastaviť dohodu o grante TTD.EU, ak sa jej príjemca „dopustil – v súvislosti s inými grantmi [Únie] alebo Euratomu, ktoré mu boli udelené za podobných podmienok –… podvodu“.

87 V súlade s článkom 1161 belgického Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „všetky ustanovenia dohôd sa majú vykladať vo vzájomnej súvislosti, pričom každému z nich sa má priradiť význam, ktorý vyplýva z aktu ako celku“, výklad článku 33.2.1 písm. a) bodov i) a ii) dohody o grante TTD.EU spolu s článkom 33.2.1 písm. b) tej istej dohody umožňuje dospieť k záveru, že článok 33.2.1 písm. a) bod i) odôvodňuje pozastavenie dohody o grante TTD.EU, ak sa príjemca (alebo akákoľvek fyzická osoba oprávnená ho zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jeho mene) dopustil alebo je podozrivý z toho, že sa dopustil podvodu v rámci vykonávania tejto dohody. Naproti tomu článok 33.2.1 písm. b) umožňuje pozastaviť dohodu o grante TTD.EU, ak sa príjemca (alebo akákoľvek fyzická osoba oprávnená ho zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jeho mene) dopustil podvodu pri vykonávaní inej dohody, pokiaľ sa preukáže, že uvedený podvod má významný vplyv na dohodu o grante TTD.EU.

88 V tejto súvislosti treba na jednej strane zdôrazniť, že v súlade s článkom 1157 belgického Občianskeho zákonníka (pozri bod 44 vyššie) tento výklad umožňuje priznať článku 33.2.1 písm. b) dohody o grante TTD.EU potrebný účinok.

89 Ako totiž správne tvrdí žalobkyňa, výklad článku 33.2.1 písm. a) bodu i) dohody o grante TTD.EU, ako ho navrhuje REA (pozri bod 81 vyššie), napokon zbavuje zmyslu ustanovenie uvedené v článku 33.2.1 písm. b) tejto dohody, keďže prípad pozastavenia dohody TTD.EU z dôvodu

podvodu spáchaného v rámci inej dohody o grante by mohol byť – podľa výkladu agentúry REA – stanovený už na základe článku 33.2.1 písm. a), takže by nebolo potrebné uviesť písm. b) tohto ustanovenia.

90 Na druhej strane je tento výklad v súlade so zásadou výkladu c*ontra proferentem* zakotvenou v článku 1162 belgického Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že „v prípade pochybností sa dohoda vykladá v neprospech toho, kto povinnosť stanovil, a v prospech toho, kto sa k povinnosti zaviazal“. Článok 33.2.1 písm. a) dohody o grante TTD.EU sa má teda vykladať v neprospech agentúry REA, ktorá ho stanovila, a v prospech žalobkyne, ktorá ho akceptovala.

91 Treba teda konštatovať, že samotné podozrenie z podvodu týkajúce sa vykonávania inej dohody o grante, než je dohoda o grante TTD.EU, na ktorej sa žalobkyňa zúčastnila, nemožno kvalifikovať ako podozrenie z podvodu v zmysle článku 33.2.1 písm. a) bodu i) dohody o grante TTD.EU, ktoré by mohlo odôvodniť pozastavenie tejto dohody.

92 Okrem toho, ako bolo zdôraznené v bode 87 vyššie, podvod týkajúci sa vykonávania inej dohody o grante, než je dohoda o grante TTD.EU, by mohol odôvodniť pozastavenie tejto dohody, ak by boli splnené podmienky uvedené v článku 33.2.1 písm. b) tejto dohody, a to spáchanie podvodu, ktorý má významný vplyv na dohodu o grante TTD.EU, k čomu v prejednávanej veci nedošlo. Keďže REA nezaložila rozhodnutie pozastaviť dohodu o grante TTD.EU na jej článku 33.2.1 písm. b) z dôvodu, že spáchanie podvodu nebolo preukázané, nepreskúmala, či bola v prejednávanej veci splnená druhá podmienka, teda či mal tento podvod významný vplyv na dohodu o grante TTD.EU.

93 Tento záver nemôže byť spochybnený ďalšími tvrdeniami, ktoré uvádza REA.

94 Po prvé, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého sa REA v podstate rozhodla pozastaviť dohodu o grante TTD.EU po tom, ako bola informovaná o začatí vyšetrovania OLAF-u, ktoré sa týkalo určitého počtu dohôd o grante podpísaných žalobkyňou, vrátane dohody o grante TTD.EU, treba na úvod uviesť, že toto tvrdenie je v rozpore so skutočnosťou, ktorú samotná REA uznala v duplike (pozri bod 62 vyššie), že tak predbežný informačný list, ako aj list potvrdzujúci pozastavenie odôvodňujú pozastavenie dohody o grante TTD.EU len z dôvodu trestného vyšetrovania začatého voči generálnemu riaditeľovi a finančnému riaditeľovi žalobkyne. V nijakom z oboch dokumentov nie je odkaz na vyšetrovanie OLAF-u.

95 Okrem toho treba v tejto súvislosti zdôrazniť, že oznámenie z 13. januára 2022, ktorým OLAF informoval agentúru REA o začatí svojho vyšetrovania, nepredpokladá pozastavenie dohody o grante TTD.EU ako preventívne správne opatrenie (pozri bod 12 vyššie).

96 Skutočnosti v spise (pozri bod 94 vyššie) tak umožňujú dospieť k záveru, že pozastavenie dohody o grante TTD.EU bolo odôvodnené výlučne trestným vyšetrovaním v súvislosti s podozrením z podvodu pri vykonávaní dohody o grante NGA.

97 Je pravda, že REA je rovnako ako každá inštitúcia, orgán, úrad a agentúra Únie povinná v súlade s článkom 10 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 2013, s. 1), zabezpečiť dodržovanie dôvernosti vyšetrovaní vedených OLAF-om.

98 Z judikatúry však vyplýva, že pravidlo dôvernosti vyšetrovaní OLAF-u stanovené v článku 10 ods. 3 nariadenia č. 883/2013 sa má vykladať v jeho kontexte, a najmä vzhľadom na odôvodnenie 12 tohto nariadenia, ktoré stanovuje, že vyšetrovania OLAF-u sa musia vykonávať pri plnom rešpektovaní základných slobôd (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. júna 2019, Dalli/Komisia, T-399/17, neuverejnený, EU:T:2019:384, bod 169).

99 V tejto súvislosti však treba pripomenúť, že podľa článku 33.2.2 dohody o grante TTD.EU „pred pozastavením vykonávania [dohody o grante TTD.EU] agentúra formálne informuje dotknutého koordinátora alebo príjemcu o svojom zámere pozastaviť vykonávanie a o jeho dôvodoch a vyzve ho, aby do 30 dní od doručenia oznámenia predložil svoje pripomienky“.

100 Hoci teda REA mala podľa článku 10 ods. 3 nariadenia č. 883/2013 povinnosť zabezpečiť zachovanie dôvernosti vyšetrovania OLAF-u, bola tiež povinná v súlade s článkom 33.2.2 dohody o grante TTD.EU dodržať povinnosť odôvodnenia rozhodnutia o pozastavení uvedenej dohody, aby žalobkyni umožnila sa brániť.

101 V tomto kontexte a s prihliadnutím na skutočnosti uvedené v spise (pozri bod 94 vyššie), povinnosť zachovávať dôvernosť s ohľadom na vyšetrovanie OLAF-u, na ktorú REA navyše vo všeobecnosti poukázala po podaní žaloby, teda nie je presvedčivá, keďže pozastavenie dohody o grante TTD.EU bolo odôvodnené podozrením z podvodu v súvislosti s vykonávaním tejto dohody, a nie dohody o grante NGA.

102 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie, že REA tým, že pozastavila dohodu o grante TTD.EU, konala v záujme obozretnosti na účely ochrany finančných záujmov Únie, je potrebné uviesť, že povinnosť riadneho finančného riadenia zdrojov Únie, ktorú má REA ako agentúra podľa článku 317 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. februára 2024, Greenspider/Eismea, T-733/21, neuverejnený, EU:T:2024:104, bod 39), ju nemôže oprávňovať k pozastaveniu dohody o grante TTD.EU v rozpore s jej článkom 33.2.1 písm. a) bodom i).

103 Treba teda konštatovať, že REA tým, že rozhodla pozastaviť dohodu o grante TTD.EU z dôvodu, že generálny riaditeľ a finančný riaditeľ žalobkyne, t. j. dve fyzické osoby oprávnené žalobkyňu zastupovať alebo prijímať rozhodnutia v jej mene, boli podozriví z podvodu v rámci inej dohody o grante, než je dohoda o grante TTD.EU, porušila článok 33.2.1 písm. a) bod i) dohody o grante TTD.EU.

104 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba teda vyhovieť prvému a tretiemu žalobnému dôvodu, ktoré boli uvedené na podporu prvého žalobného návrhu bez toho, aby bolo potrebné sa vyjadrovať k ostatným tvrdeniam uvedeným žalobkyňou na podporu týchto žalobných dôvodov alebo k ostatným žalobným dôvodom uvedeným na podporu tohto žalobného návrhu.

O druhom žalobnom návrhu smerujúcom k tomu, aby Všeobecný súd nariadil agentúre REA zrušiť pozastavenie dohody o grante TTD.EU

105 Pokiaľ ide o druhý žalobný návrh, treba pripomenúť, že v liste z 10. septembra 2024 REA informovala Všeobecný súd o tom, že pozastavenie dohody o grante TTD.EU bolo zrušené a že sa dohodla so žalobkyňou na obnovení vykonávania tejto dohody, čo žalobkyňa potvrdila (pozri body 26 a 27 vyššie). Konanie o druhom žalobnom návrhu sa teda zastavuje.

O treťom žalobnom návrhu smerujúcom k tomu, aby bola agentúre REA uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 500 000 eur ako náhradu škody

106 Žalobkyňa sa domnieva, že z dôvodu pozastavenia dohody o grante TTD.EU utrpela vážnu hospodársku ujmu a požaduje od agentúry REA náhradu škody vo výške 500 000 eur, čo je suma, ktorá podľa nej môže byť v priebehu konania bližšie spresnená.

107 Žalobkyňa na základe správy experta, ktorého poverila (ďalej len „správa povereného experta“), zdôrazňuje, že pozastavenie dohody o grante TTD.EU by mohlo mať negatívny hospodársky vplyv na jej vykonávanie v prípade, že by sa v ňom pokračovalo. Žalobkyňa zastáva názor, že hoci ciele a rozpočet dohody o grante TTD.EU zostávajú nezmenené, medzinárodný hospodársky a geopolitický kontext, ktorý sa vyznačuje najmä nárastom cien surovín a energie a ťažkosťami v oblasti dopravy a logistiky, pravdepodobne povedie k prehodnoteniu cenových ponúk, ktoré získala v januári 2022 na veľtrhy, workshopy, konferencie a iné podujatia, takže by bola nútená tieto činnosti vykonávať vo výrazne obmedzenom rozsahu v porovnaní s tým, ako sa pôvodne plánovalo, upustiť od vykonávania niektorých činností a v konečnom dôsledku upustiť od vykonávania celej dohody o grante TTD.EU.

108 Okrem toho žalobkyňa po zdôraznení, že je uznávaným profesionálnym aktérom v sektore vinohradníctva a vinárstva, a to tak na vnútroštátnej úrovni, ako aj na celosvetovej úrovni a na úrovni Únie, tvrdí, že unáhlené pozastavenie dohody o grante TTD.EU poškodzuje jej dobrú povesť a imidž z hľadiska obchodnej spoľahlivosti, dôveryhodnosti, férovosti a dobrej viery vo vzťahoch s partnermi.

109 Navyše podľa žalobkyne je spôsobená ujma istá, keďže posúdenie negatívnych dôsledkov, ktoré môžu vyplývať z pozastavenia dohody o grante TTD.EU, bolo podrobne opísané v žalobe.

110 Na rozdiel od toho, čo tvrdí REA, sa žalobkyňa ďalej domnieva, že existuje príčinná súvislosť medzi vzniknutou ujmou a správaním agentúry REA, keďže bez pozastavenia dohody o grante TTD.EU by jej žiadna ujma nevznikla.

111 REA spochybňuje tieto tvrdenia a domnieva sa, že návrh na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy je zjavne nedôvodný.

112 Najprv treba zdôrazniť, že aj keď je pravda, že pozastavenie dohody o grante TTD.EU bolo zrušené (pozri bod 26 vyššie), obnovenie jej vykonávania neumožňuje žalobkyni dosiahnuť výsledok rovnocenný tomu, ktorého sa domáha podaním návrhu na náhradu ujmy, ktorá jej podľa jej názoru vznikla v dôsledku pozastavenia uvedenej dohody o grante.

113 Je teda ešte potrebné rozhodnúť o návrhu žalobkyne na náhradu ujmy.

114 Na úvod treba uviesť, že návrh žalobkyne na náhradu škody má výlučne zmluvnú povahu.

115 Preto je potrebné pripomenúť, že v súlade s článkom 340 prvým odsekom ZFEÚ sa zmluvná zodpovednosť Únie riadi právom rozhodným pre danú zmluvu, ktorým je v prejednávanej veci, ako už bolo uvedené v bode 36 vyššie, uplatniteľné právo Únie, ktoré je v prípade potreby doplnené belgickým právom.

116 Z toho vyplýva, ako bolo uvedené v bodoch 37 a 38 vyššie, že dohoda o grante TTD.EU sa riadi relevantnými ustanoveniami práva Únie, a to v prejednávanej veci Zmluvou o FEÚ, Chartou a nariadením o rozpočtových pravidlách, a na účely vyplnenia medzery v zmluvných ustanoveniach alebo relevantných ustanoveniach práva Únie, vnútroštátnym právom určeným v dohode, teda v prejednávanej veci belgickým právom.

117 V tomto kontexte je teda v prípade neexistencie relevantných ustanovení práva Únie potrebné pripomenúť podmienky vzniku zmluvnej zodpovednosti podľa belgického práva platného v čase uzavretia a vykonávania dohody o grante TTD.EU.

118 V prvom rade článok 1142 belgického Občianskeho zákonníka, ktorý je zaradený do hlavy III knihy III, nazvanej „Všeobecné ustanovenia o zmluvách a zmluvných záväzkoch“, stanovuje, že „ak dlžník nesplnil záväzok konať alebo zdržať sa nejakého konania, je povinný nahradiť škodu vrátane úrokov z omeškania“.

119 V druhom rade článok 1147 belgického Občianskeho zákonníka stanovuje, že „dlžník je povinný, ak je to potrebné, nahradiť škodu vrátane úrokov z omeškania v prípade nesplnenia povinnosti alebo omeškania pri jej plnení, ak nepreukáže, že nesplnenie povinnosti bolo spôsobené vonkajšou príčinou, ktorú mu nemožno pripísať, alebo že z jeho strany nešlo o zlý úmysel“.

120 Z týchto ustanovení vyplýva, že skutočnosťou, ktorá podľa belgického Občianskeho zákonníka zakladá zmluvnú zodpovednosť, je úplné alebo čiastočné nesplnenie zmluvy, ktoré možno pripísať jednej zo zmluvných strán. Na získanie náhrady škody, ktorá vznikla v dôsledku neplnenia zmluvy, bez ohľadu na to, či má majetkovú alebo nemajetkovú povahu, je povinnosťou osoby žiadajúcej o náhradu škody preukázať existenciu príčinnej súvislosti medzi neplnením zmluvných povinností a vzniknutou škodou (pozri rozsudok zo 4. mája 2017, Meta Group/Komisia, T-744/14, neuverejnený, EU:T:2017:304, bod 270 a citovanú judikatúru).

121 Ako zdôrazňuje REA, bez toho, aby to žalobkyňa spochybnila, že na to, aby bola nahradená škoda, ktorá má svoj pôvod v zmluve, musia byť splnené tri podmienky, a to neplnenie zmluvy, škoda a príčinná súvislosť medzi týmto neplnením a škodou (pozri rozsudok zo 4. mája 2017, Meta Group/Komisia, T-744/14, neuverejnený, EU:T:2017:304, bod 271 a citovanú judikatúru).

122 Pokiaľ ide o prvú podmienku, treba konštatovať, že REA sa rozhodla pozastaviť dohodu o grante TTD.EU v rozpore s jej článkom 33.2.1 písm. a) bodom i), ako vyplýva z preskúmania prvého žalobného návrhu.

123 Keďže tri podmienky uvedené v bode 121 vyššie sú kumulatívne (rozsudok z 11. júna 2015, EMA/Komisia, C-100/14 P, neuverejnený, EU:C:2015:382, bod 100), treba preskúmať, či sú splnené ostatné podmienky uvedené v bode 121 vyššie.

124 Pokiaľ ide o druhú podmienku, žalobkyňa požaduje náhradu tak majetkovej, ako aj nemajetkovej ujmy.

125 Pokiaľ ide konkrétne o majetkovú ujmu, žalobkyňa požaduje náhradu za negatívne hospodárske dôsledky, ktoré podľa nej vyplývajú z pozastavenia dohody o grante TTD.EU (pozri bod 107 vyššie).

126 Hoci je skutočne pravdepodobné, že po pozastavení dohody o grante TTD.EU žalobkyňa pravdepodobne musela pozastaviť alebo zrušiť niektoré veľtrhy, workshopy, konferencie a iné podujatia plánované na účely vykonávania dohody o grante TTD.EU, nepreukázala, že k majetkovej ujme, ktorú uplatňuje, v prejednávanej veci skutočne došlo.

127 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že žalobkyňa predložila správu povereného experta vypracovanú 7. júla 2022.

128 Správa povereného experta však spresňuje, že ku dňu jej vyhotovenia „nedošlo k žiadnej skutočnej finančnej strate alebo zálohe: napríklad nebola zaplatená žiadna záloha…, nebola zaplatená žiadna pokuta a nebola vykonaná žiadna zálohová platba“. Z tohto dôvodu sa správa povereného experta obmedzuje na ilustráciu „potenciálnych hospodárskych, finančných, majetkových a nemajetkových rizík, ktorým by žalobkyňa mohla čeliť v dôsledku pozastavenia“.

129 V správe povereného experta sa ako príklad zdôrazňuje, že Prodeca, španielsky príjemca, „sa ocitol v situácii, keď musel zrušiť svoju účasť na veľtrhu potravín a nápojov (China Food & Drinks Fair) v Čcheng-tu v Číne, ktorý bol pôvodne naplánovaný na marec a potom odložený na apríl, a následne presunutý na júl – august 2022“, a to napriek tomu, že „už začiatkom februára 2022 potvrdil účasť na tomto podujatí a zaplatil organizátorom podujatia zálohu vo výške 33 500 eur za rezerváciu plochy, na ktorej mal byť zriadený stánok s rozlohou 85 m^2“. Hoci je pravda, že žalobkyňa predložila návrh cenovej ponuky, aby preukázala, že za rezerváciu plochy, na ktorej mal byť umiestnený stánok s rozlohou 85 m^2, sa mala zaplatiť záloha vo výške 33 500 eur, nepredložila žiadny dôkaz o tom, že táto suma bola skutočne zaplatená.

130 Okrem toho správa povereného experta vymenúva celý rad plánovaných odborných veľtrhov, ktoré boli následne zrušené alebo pozastavené. Pokiaľ však ide najmä o podujatie s názvom „ProWine Shangai“, správa povereného experta sa obmedzuje na odhad potenciálnych nákladov bez predloženia dokumentov preukazujúcich, že uvedené náklady boli skutočne vynaložené. Rovnako tak dôkaz o čisto orientačných odhadovaných nákladoch na účasť žalobkyne na ďalších zrušených podujatiach uvedených v správe povereného experta, ako sú „WineTo Asia Shenzhen“, „Bellavita Chicago Expo“, „Summer Fancy Food edition“ a „Texom in Dallas“, je predložený v podobe brožúr alebo harmonogramov činností, ktoré neobsahujú faktúry preukazujúce, že tieto náklady boli skutočne vynaložené.

131 Napokon, pokiaľ ide o zoznam nadchádzajúcich workshopov, podujatí zameraných na elektronický obchod medzi podnikmi, seminárov, školení a veľtrhov, ktorý je uvedený v správe povereného experta, je potrebné poznamenať, že ide len o zoznam podujatí, z ktorých viaceré sa navyše uskutočnili pred dátumom nadobudnutia účinnosti pozastavenia, ktorý nie je doplnený ani orientačným odhadom nákladov.

132 Okrem toho žalobkyňa, ktorej bola v tejto súvislosti položená otázka na pojednávaní, najprv uviedla, že majetková ujma, ktorej sa dovoláva, sa musí považovať za skutočnú a už vzniknutú ujmu, nebola schopná uviesť, ktoré dokumenty v spise preukazujú údajnú majetkovú ujmu, a najmä náklady, ktoré údajne musela znášať v dôsledku pozastavenia dohody o grante TTD.EU.

133 Je teda potrebné konštatovať, že žalobkyňa nepreukázala, že majetková ujma, ktorú údajne utrpela v dôsledku pozastavenia platnosti dohody o grante TTD.EU, sa v čase podania žaloby skutočne prejavila. Ako tvrdí REA, svoje nároky zakladá len na prognózach, čo okrem iného potvrdzuje skutočnosť, že žalobkyňa nespresnila výšku majetkovej ujmy, ktorej náhradu požaduje.

134 Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, žalobkyňa požaduje náhradu za údajné poškodenie dobrej povesti a imidžu, ktoré podľa nej vyplýva z pozastavenia dohody o grante TTD.EU. Nepredložila však nijaký dôkaz na podporu takejto ujmy.

135 Napokon a subsidiárne, pokiaľ ide o tretiu podmienku týkajúcu sa existencie zmluvnej zodpovednosti, treba konštatovať, že žalobkyňa s istotou nepreukázala príčinnú súvislosť medzi konaním vytýkaným agentúre REA a údajne vzniknutou ujmou.

136 Pokiaľ ide o uplatňovanú majetkovú ujmu, aj za predpokladu, že by sa takáto ujma preukázala (pozri bod 133 vyššie), zo správy povereného experta totiž vyplýva, že „v dôsledku pandémie COVID-19 a následného pozastavenia činností… musel program od svojho vzniku neustále reagovať na nové potreby trhu a objektívne ťažkosti pri vykonávaní činností v dôsledku neustálej potreby rušiť a odkladať podujatia“. Preto nemožno vylúčiť, že aspoň časť dodatočných nákladov, o ktorých žalobkyňa tvrdí, že ich musí znášať z dôvodu pozastavenia dohody o grante TTD.EU, v skutočnosti súvisí s pandémiou COVID-19.

137 Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, aj za predpokladu, že by sa takáto ujma preukázala (pozri bod 134 vyššie), nemožno vylúčiť, že by mohla súvisieť s trestným vyšetrovaním, a nie s pozastavením dohody o grante TTD.EU.

138 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy sa tretí žalobný návrh musí zamietnuť.

O trovách

139 Podľa článku 134 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže REA nemala vo veci úspech v podstatnej časti svojich návrhov, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhom žalobkyne.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (desiata rozšírená komora)

rozhodol takto:

1. **Rozhodnutie Európskej výkonnej agentúry pre výskum (REA) o pozastavení dohody o grante č. 874904 týkajúcej sa projektu s názvom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“, obsiahnuté v liste REA z 2. mája 2022, je neplatné.**

2. **Konanie o druhom žalobnom návrhu, ktorým sa agentúre REA nariaďuje zrušiť pozastavenie dohody o grante č. 874904 týkajúcej sa projektu s názvom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU“, sa zastavuje.**

3. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**

4. **REA je povinná nahradiť trovy konania.**

Porchia Jaeger Madise

Nihoul Verschuur

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 11. decembra 2024.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu 2

Skutkové a procesné okolnosti, ktoré nastali po podaní žaloby 4

Návrhy účastníkov konania 5

Právny stav 6

O arbitrážnej doložke 6

Uplatniteľná právna úprava 6

O prvom žalobnom návrhu smerujúcom k tomu, aby Všeobecný súd konštatoval neplatnosť listu potvrdzujúceho pozastavenie dohody o grante TTD.EU 7

O druhom žalobnom návrhu smerujúcom k tomu, aby Všeobecný súd nariadil agentúre REA zrušiť pozastavenie dohody o grante TTD.EU 15

O treťom žalobnom návrhu smerujúcom k tomu, aby bola agentúre REA uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 500 000 eur ako náhrada škody 16

O trovách 19